media etate videret. Erat ei et laudabil'
vir alias atq iustissimus: et p̄t nobilitatis
ac dignitatis et honoris q̄ erat p̄dit⁹ a plu
rime ī ſuis amabat eq̄re. libertatis aūt
maxime fautor erat: et is q̄ populi affectabat
ipū. Comodis at p̄p̄is cōes p̄ utilitates
anteponebat: & oīa pacē studēs. Habebat
ei rōnos expugnari ne nō posse. ac p̄
sp̄icebat. ut si paucis auxili⁹ nequisset
iudei vl' nimia supasset. vt at breuit
dicā anano ad tātū factioꝝ vellet. Finis
ei eāt dicē: mir⁹ ipo p̄suadē que vellet.
Iā vō ī pedīētes. bellātesq sbegerat. Pli
mū āt molim sb tali duce attulisset ioā
nis. Duce ad uicty eāt eaā ibus. illo q̄dē
op̄atiōe ī fiōr. Secētis p̄stās: ut p̄utē deu q̄
tāp violatā ciuitatē p̄ re. flāmisq ſcā p̄
gari vellet. ꝯsulto defensores eoꝝ. & q̄ ea
cai ſſiā dicet. ā putasset. Itaq paulo ān
facē vestimet ſamictos. ac toto orbe cele
berrīe relīgiōis auctores. q̄q3 vbiq cita
te ꝯmeātibz venābiles hēbant iacē nu
dos. p̄dā canibz ac feris vidēs. Eos quidē
viros ipsā puto genuisse vtute tantū h
cuisse morē flente.

Incipit liber quintus.

H[ano] qdē et ihū eymoi fili
eneit. Pō illos vō iā
zelote q̄ p̄dumei pas
sim plebē qī nefan
doꝝ aīalū gregem
mactabāt. Et vulg⁹
q̄dem ī quouis loco depheſū necabat.
ꝯceptos āt nobiles & adolescētes vinc
tos ī carcere ꝯcludebāt. spe nō ullos eoꝝ
sibi posse sociare nece dilata. Pōꝝ hēc nl'
lū mouebāt: s; cūcti morte p̄optauerūt.
dūmō ne adūsꝰ patriā reē nequitie ꝯspi
raret. Denusie tn̄ ān cedē vbā sustiebāt:
cruciati plagis atq tormentis. Cūq iā
corp⁹ nō sufficēt cruciatibz: tādē gladiū me
bant. Quos āt die cepisset: eos ī custodiā
nocte ducebāt. Extracto sq̄ inde q̄s mori
ꝯtigisset abiciebāt: vt vicīs alijs locū eēt.
Tant⁹ āt ppl'z pauor occupauit atq for
mido. vt ne flē quidē palā q̄sq suꝭ sepe
lire p̄rīu fun⁹ audēt. Sꝫ cūt occlte clau
soꝝ eā lacrie: & ne q̄s ī inimicoꝝ audiret
cīrcūspectātes gemebāt p̄it. Nāq hec que
lugebant: eā q̄ luxisset illa pacīebant.
Exiguā vō nocte sb̄lata manibz tīrā corpi
bz iaciebat: et nōnuq̄ die. si q̄s fuisset
audacior. Duodeā āt mīlia hoīm nobi
liū p̄ierūt. Illi at iā cedis ꝑosi. nllo pu

dore iudiciū vim et ꝯgtiōis cauillādo imi
tabant. Itaq cū illustrū q̄ndā zachariā
baris filiū intficē decreuisset. irritabāt
eū q̄ neqssīs ī inimicis eius erat. & p̄bis
amic⁹. itēq locuples. ut nō solū fortu
nam ei⁹ dīreptiōꝝ sparet: s; etiā remotū
in virū ad sedeñcēdos potentē. septua
gīta plebeoꝝ hōes ſtīſſiōs ex p̄cepto ꝯuo
cāt. iudiciū spē potestate carētes. et apd eos
zachariā qī res rōnis p̄dēt acusāt. q̄q
ad vespasianū p̄dīcōis cā misisset. Sꝫ
nꝫ argumentū: nꝫ vlla p̄bacō crīmis eāt.
Ipi āt misisse dixert. et hoc hīi p̄ fide vi
tatis volebāt. Zacharias tn̄ vbi nullā
spē sibi salutis relictā eē vidit. p̄ īsidias
nō ī iudiciū. s; ī carcerē ducto. vite sue
desp̄atiōꝝ libtate nō p̄uauit. s; ex orsus
vbi q̄dē sīlitudinē obiectoꝝ derisit. & illa
ta sibi crimīa breuit diluit. In accusato
res āt rōne ꝯūsa ōs eoꝝ iniq̄tates p̄ or
dinē p̄secut⁹ ē. multaq p̄ ībacōe reꝝ ꝯq̄re
bant. Zelote vō obstrepetes ~~vix~~
~~~~ a gladijs tepabāt. ſpēꝫ cauillatio
neq iudiciū vsq ad finē p̄manē cupie
tes: et p̄t hoc iudices exp̄iri. an p̄iculo
sō tp̄e iustitie meores forēt. Igit ōs sep
tuaginta p̄ eo sniāꝫ ferūt: et p̄ ipo mori
q̄ sibi ascribi ei⁹ ītitū maluert. Illo
āt absoluto zelotaꝝ claor tollit. & vni
usis q̄dē iudicibz irascebant. q̄ simlatio
onē date s' p̄tātis nō ītellexerāt. Duo
vō ex audacissīs aggssi zachariā ī me°
teplī ītersiciūt. Et illudēdo. habes inq̄
unt et a nob' de absolucōe sniāꝫ ēciore.
Fūq statī in sbiectā vallē de tēplo p̄i
cuīt. Iudices āt ꝯtūelie cā. v̄sis gladijs
ferientes. tēpli abitu pepulert. Sedi āt eoꝝ pe
p̄cerūt. ut disiecti p̄tātē. nūciij apud
oēs fierēt s̄uitutis. Idumeos āt iā velle
penitebat: nꝫ hijs gesta placebāt. Quibz
collectis zelotaꝝ q̄dā secreto indicabat
vniusa et q̄ cū hijs q̄ eos aduocauerat.
scelerati fecisset oīa demīabat. arma q̄dē
eos cepisse dicēs q̄ī rōnis a pōtificibz inet
pol' p̄deret. repisse āt nllū indiciū p̄diti
oīs. illos vō q̄ tutā eā simlaret. et bel
li ausos facinora et tyrānidis. ab ī neo
q̄dē p̄hibēdos fuisse. Reꝫ q̄ seī in societa
te ītestine cedis ī ādisset. fine delictis ad
hibendū. neq vires oībz suggerīdas. mo
re patriā distribuētibz. Nāt et si q̄ gīut'
feriet. portas sibi atq aditū in oppidū
~~~~ eē p̄clusū. penas ab hijs q̄ p̄hibu
erāt eē repetitas. Et ananū q̄dē p̄ebui

vna vo nocte totu ptm pene osuptu. Ebz
rez multos qde suoz pcie sentiret. coza at vi
dent a qbz rogati erat crudelitate imensa
ne ipos qde p qs salui erat exubescentu. In
odis ei auxiliatoz pessia facinora omitte. il
loz qz iniurias idumeis iputari qm ocea no
phibeat. nz ab hijs separent. Hebe i qm de
pdicioe q dca se caluniam fuisse patuiss. ml
lusqz ronoz ipetu timet. ad ipatate vo
iexpugnabil eet potn corroborata illos do
mu redde. maloz qz societate vitado au
ta dilue flagicia. qz no spote sederent p
ticipes ertitisset. psuasu e idumeis. Et
pmu eos q erat i custodijs soluuit. ipe
ad duo milia ptarui. Ptinusqz relicta ci
uitate ad symone venit. de quo paulo p
omemorabimus. dem domu ab ierlimis abi
erut. Fuit at eoz discessu vtrsqz pte in
opinatu vide. Iam et ptis nescius pcitudi
nis paululu fiducia recrata e ve innicti
leuati. Et zelotaz creuit isolencia. qi no
auxilijs caruisse. s et hijs ee nt liberati.
qz pudore ac reuerecia eim mibz tepabat.
Neqz nulla ia erat facinoz mora m cuncta
no. s festinato qde osilijs i rebz singul u
tebant. q vo placuisset ipa cogitacione ci
tius pagebat. Marie at i viros fortes atz
isignes tedibz seuiebat. ai iuidia nobili
tate absumeret metu virtuti. vnaqz caua
one putaret nullu optiatu supee. Itaqz
occisa e i ai multalijs gorion. dignitate sil
et gne pstans. et solus posse ptm gaudes
plenaqz spu libtatis amator. vt nullus alius
iudeoz que tm libtas pt virtutes alias pdi
dit. Hz nz p addita qde niger eoz manu
effugit. bellis ai romis gestis vir strenu
ppbatus. Et enia sepe vonferas et cicatrices
ondes. p ciuitate media trahebat. Ductus
vo ex porte desprata ia salute ne seplta
careret supplicabat. Illi at prius iteminati q
vnu ei qd desidaret oc essum no erit. mor
ena morte iuleret. Et tn cu occidet romos
eis vltores iprecatus. famemqz pt bellu a
pestilencia. et ad hec oia ipoz mutuas ma
nus. Facqz vniusa osimauit aduisa i ipios
ds. et qd iustissimu eet effecit. ut caudam
sua qm pmu expirent. int se dissidetes.
Niger qde occasio qd hebat de occisione sui
iteis leuauit. ps at plebis nulla erat. cui
no ad itentu excogitabat occasio. Nacz
alij qd ia dudu aliquu ssultasset inficiae
bant. q vo ni offendiant. sbitas paces
tpe causas excipiebat. Et q ocio libe cos
no adisset. p otemptoribz. q vo obsequtes

pinsidiatoribz hebant. Vnaqz maioz
criminu et mediocriu pena mors erat. Hz
euasit qsqz ni a ignobilitate a fortuna p
humilis. Romani at oes qde alij duces ad ci
uitate citos itendebat. hostiu dissensione
lucz sibi ee cesentes. et vespasianu penes
que suma rei ptas erat itabat. diuine p
uidencie firmantes auxilio. isemet hostes ee
oiusos. Pmn vdoz ee momentu. i iudeos
cito i cocordia redituros. a itestinis malis
defessos. a redactos i penitudine. Ad qs ves
pasian ait. plimu eos qd fieri ignorare que
mat. tp i theatro aspicietes qtu armis ac
manibz posset ostetare potaq cu piclo qz scu
ipi qz eet vtile reputantes. Na si statu ciuitate
aggrediant. ipos cu hostibz fore ocordie. ac
vires eoz enia nc ingetes i se puocaturos.
Sm opirent. paucioribz ac mediocribz hijs
vsuros de festum sedicione osupti. Deus naqz me
lius qz ipi dispone q sn labore iudeos roa
nis tradet. nullaqz piclo exatu victoria
odonaret. Pmi manibz ppriis iteuntibz ini
mici maioqz malo. hoc e sedicione sbatis.
optere se magis picloz spectatores ee debe q
cu hoibz morte appetetibz. atqz itestina m
bie isamietibz manu oflige. Si qs aut pu
tauit victorie glaz sn plio fieri viliore. sciat
in qtu armoz icto exitu omodius ee omode
pficere qd itendit. Nec em minu pclaros ee m
laudabiles. q paria gesserit modacioe atz
prudecia. Sil at du hostes iminuent. ena
milites ex laboribz assiduis recreatos va
lenciores ducturu m. Precea no id ee tps. ut ma
tura occupada videat victorie claritudo. Nec
em armis ostruedis. a muris ul auxilijs o
gregadis iudeos opera dare. atqz io moras
differentibz noctiuis. s bello domestico ac
dissencione tumidos mirabiliora cotidie pa
ti. qz ipi eos captos afficent. i tormsfi. Pmi
si qs studiose osidet. sinetos ee q semet ab
sumeret. su facti ad glaz clariore nequaq
manus itestino morbo laborantibz affendus.
Siqde recta roe di. no ipoz s discordie fu
isse. Hec vespasianus. Facqz diceti ceteres mi
litu osenciebat. Moxqz apparuit. qz vtile
fuiss ea osiliu. Nacz i dies singlos mlti ad
eu ofluebat. fugiedo zelotas. Erat aut fu
ga difficil. qz oes exitus custodibz obsidebat.
Et si qs ibi qlibz ex cu deprehes fuiss. velut
ad romos ire cupet interficiebat. Et tn eis de
diss pecuniam. saluus abibat. Et q no dabat.
solus pditor hebat. Restabat i pecuniosi
fugam redimetibz. solos paupes iugulari. Mor
tui vo p oes vias ogregabant innumeri.

multis pecunia transfugere cupientium vix post mortem civitate prius
propterea bat. Itaque spe sepulture in patria mori to-
14 lerabilius videbatur. Illi autem ad hoc crudelitatis
devenerant. ut neque intus neque per itinera occisis hu-
mum concederent: sed veluti cum patriis legibus etiam
nature iura disturbare pepigissent. simulque in homines
iniustitia divinitatem quoque polluere. ita sub sole pu-
trescere mortuos relinquebant. Sepelientibus autem suorum
funera. idem quod transfugis imminebat. supplicium
mortis. Statimque sepultura indigebat: qui hanc
aliis prestitisset. Et ut breviter dicam. nulla tam bona
quam ima perierat in illis cladibus miserationis affectio.
Hiisque irritabant noxii quam infanda invi-
disse a vivis in mortuos. a mortuis in vivos
iracundiam transferentes. Adeo autem excedebat metu
superstitibus mortui vero adepti requiem beatio-
res videbantur. Et qui erant in custodiis comparatione
sui miseratione insepultos quoque fortunatissimos demonstra-
bant. Omne quidem ab illis ius hominum calcabatur. Ri-
debatur etiam divinitas prophetarum. quas tamquam vul-
garibus fabulis illudebant. Cum vero multa contemp-
sissent de virtute ac vicinis statuta maiorum etiam
quam in patria olim predicta fuerant vera esse exitu
probaverunt. Vetus enim quidam sermo ferebatur tunc de-
mum civitatem captum iri. sanctaque flammis cre-
manda esse: cum lege belli seditio fuisset exorta.
Sanctum quoque dei propria manu ante violasset. Quibus
zelote non de eorum fide dubitantes ministros se
prebuerant. At Iohannes iam dudum tyrannidem affec-
tans. parem cum similibus honorem habere dedecus existima-
bat. Paulatimque nequiores sibi adiungens. ab
eorum affectione separabatur. Semper autem aliorum decretis
non obediendo. suaque iubendo imperiosius quod solus
dominari cuperet non latebat. Sic quoque cedebant non
nulli metu. alii gratia. Cum enim erat oratione atque
fallacia persuadere quod vellet. Multi vero putantes quod
sibi tutum esse dicebant pro delictorum cautione po-
tius assensi sunt omnibus. Adhibet quemadmodum strenui-
tate et bono consilio. satellites non paucos habe-
bat: et si magna pars ut gloriae pactionis reliquit.
Apud quos etiam livor non valebat: grave
putantes ut paulo ante pari succumberent. Plus
autem metus eos ne sub unius potestate viverent exagi-
tabat. Neque enim facile sperabat eum si semel obtinu-
posse isset deiici. occasionemque in se habiturum tenebat quem in
principio restitisset. Sic in quibusque bello quivis pati
decreverat. quam in sponte serviens mancipio pe-
rire. His quidem seditio dividitur: et Iohannes in contraria
dissentientibus parte regnabat. Sed inter ipsos quoque
dem munita omnia erant custodibus. Hi autem pun-
gebant: si quando armis plus lacessebat. In po-
pulum vero vel maxime contentiones suscepere: et
quis maiorem predam caperet utrique certabat. Cum

Cum tam civitas trium malorum ingemiscentium tempestate
laboraret. horrore belli dominationis. itemque seditionis
eorum comparatione bellum popularibus mediocrius vide-
batur. Denique relictis sedibus patriis ad alienigenas
perfugiebant: et romanorum beneficio salutem quam
inter suos desperaverant assequebantur. Quartum vero
postea bellum commotum est genus exitio. Haut procul
ab Ierosolimis castellum erat validissimum tempo-
ribus necessariis opibus ad momenta belli. tutandisque cor-
poribus ab antiquis regibus edificatum: quod Masadam
dicebant. Id occupaverant qui appellantur sicarii
qui a primis aplicationibus nocere consueverant. Hi cum
romanorum exercitum ociosum viderent. apud Ierosolimam
vero iudeos dominatione atque discordia periisse.
in maiora facinora aggrediuntur. Diesque festos
azimorum quo apud hebreos ad memoriam salutis qua ex
egyptiorum servicio liberati in terram patriam devene-
runt. solempniter celebrat. nocte deceptis qui ibi e-
rant oppositum municipium quoddam galaadim no-
mine pervasere. ubi pugnam quidem iudeos ante profectos
atque dispersos quam arma caperent sive concurrent
civitate pepulerunt. Eos quoque qui in fugam defecissent.
mulieres vero ac pueros supra quam ~~angelos~~ mille septingentos
ferunt. edibus quoque deinde compilatis. fructus quoque iam
maturos depopulati in Masada portaverunt.
Et illi quidem omnes circa castellum vicos totamque
regionem populabant. non pauco numero perditorum
ad eos undique in dies singulos confluente. Dilatum
autem contagium fit per singulos iudee tractus in latroci-
nia. quod interim quiescebat. Ac velut in corpore
si quando principale membrum morbi afficiatur. omnia pariter
egrotare necesse est: ita per civitatis tumultum
atque discordiam. etiam qui foris erant nequissimi
predandi invenere licentiam. singulique vicos
suos dilacerantes. deinde in solitudinem rece-
debant. Congregati autem et per collegia coniu-
ratores. exercitu quidem pauciores. plures vero
quam latrocinalis conspiratio in templa et oppida
ferebantur: et sequebatur quidem ut in bello fieri
solet ab his eos male affici quos petissent.
Horum percipiebatur ultio more. cum latrones
a preda refugerent. Nulla quoque pars erat iudee
que non una cum Ierosolimis pestilentia civi-
tatis interiret. Hec vaspasiano a transfugis
indicabantur. Nam licet omnes exitus a seditiosis
custodirentur. et quod quis ad eos accessisset inter-
ficeretur. tamen erant qui ad romanos clam perfugerent.
ducemque romanum opem ferre civitati et reservare
populi reliquias hortarentur. Multos enim quoque bonum
romanis vellet periisse: multos adhuc in peri-
culo dicebant esse superstites. Ille autem iam tamen
miseratus eorum calamitates. quasi ad eos vero
Ierosolimam obsessurus accedit. Erat vero ve-

ut civitatem obsidione liberaret. speraret autem re-
liquum subigendi. nullumque impedimentum obsidi-
one exemptum se relinquendi. Cum vero venisset in ga-
daram trans amnem regionis metropolim vali-
dissimam mense martio quarta die civitatem ingre-
ditur. Iam enim optimates ignorantibus seditiosis
legatos ad eum de traditione miserant tam pa-
cis desiderio quam suis primoribus metuentes. Mul-
ti enim apud gadaram locupletes habitabant. Quorum
legationem seditiosi omnino nesciebant. Nec nisi vespasi-
ano appropinquante id cognoverunt. Et civita-
tem quidem se retinere posse desperabant. quia in-
testinis inimicis numero inferiores erant. Romanus pro-
cul abesse videbatur a civitate romanos. Sed vero
fugere decrevissent. sine sanguine id facere nullaque
a noxiis pena repetita non honestum sibi pu-
tabant. Itaque dolosum comprehensum namque is
non dignitate solum ac nobilitate civitatis
princeps habebatur. Sed et legationis auctor erat in-
terficiunt. minima quoque iracundia mortuo ver-
berato ex civitate dilapsi sunt. Iam vero propius
accedente romano exercitu. gadarenus populus ves-
pasiano cum laudibus in civitate recepto. fide
dextras ab eo accepit: equitumque et peditum
presidia contra fugitivorum excursus. Muros
enim priusquam id romani peterent ipsi destruxe-
rant: ut eos sibi fideles esse quam pacem diligentes
si bellum gerere ne volentes quidem posse viderentur.
Vespasianus autem misso placido cum equitibus
et tribus milibus peditum adversus eos qui ex ga-
darenis fugerant: ipse cum ceteris copiis cesaream
regreditur. At fugitivi postquam equites repente a
tergo insequentes viderunt. priusquam in manus veni-
rent in vicum quendam cui nomen est bethenabrim se
receperunt. ubi reperta non paucorum iuvenum mul-
titudine. hisque partim volentibus partim vi armatis.
sperantes contra placidum eiusque milites prosi-
luerunt. Illi autem primo quidem impetu paululum re-
cesserunt: ea scilicet arte ut eos a muro longius
provocarent. Deinde loco oportuno circumdantes.
telis agentes eminus sauciabant. Itaque fu-
gientes quidem ab equitibus preveniebantur iudei. qui
vero manus conseruisset a peditibus corrue-
bant. nihil plus audacia demonstrantes. Conden-
sos enim aggrediendo romanos armis non secus
ac muro septos. ipsi quidem telis aditum non in-
veniebant. nec sufficiebant aciem rumpere. illorum
autem transfigebantur sagittis. et inmanissimis feris
assimiles ruebant ultro in ferrum. et decidebantur
alii gladiis ora percussi. alii ab equitibus dis-
sipati. Cure enim erat placido cursum eorum
a vico intercludere. assidueque preteriens ea par-
te cedentesque reflectens. una eadem librat

sagittarum ictibus utebatur. et hisque propioris interfi-
ciebat: metu vero longe fugientes revocabat.
donec videlicet lapsi qui fortiores erant ad muros
effugerunt. Eius autem custodes quid ageret nescie-
bant. Nec enim excludi gadarenses suorum cum pave-
bant: et si eos recepissent una cum his se peri-
turos videbant. Hoc eciam contigit. Illis enim compulsis
ad muros. pene quidem romanorum equites cum his ir-
rupere. Portis autem tamen preclusis admoto milite
placidus meridie usque acerrimo certamine muro
potitur ac vico potitus est. Ibique tum vulgus quidem iners
occidebatur. fortiores vero fugam petebant. domus
vero a militibus diripiebantur. Et vicus igni combustus
est. Qui autem inde evaserant. totam secum illam regi-
onem ad fugam incitaverunt. et extollendo proprias ca-
lamitates in maius. totumque romanum exercitum adven-
tare dicendo. metu omnes undique commoverunt. Pluri-
mo autem numero aucti in hiericunta confluxerunt. Hec
enim eadem tunc eorum spem salutis fovebat: quod esset
valida et populosa. Placidus vero equitibus suis
rebusque antea prospere gestis fretus. eos insequebatur.
et usque ad iordanem quidem semper quos occupasset mor-
ti dabat. Deinde vero ad flumen coactam multi-
tudinem fluminis impetu prohibitos. quod auctum im-
bribus vadum transire non poterant. apto prelio
aggreditur. Itaque necessitas eos ad pugnam compu-
lit quia fugere locum non habebant. Pretentique ad ri-
pe longitudinem. tela equitum et excursus exci-
piebant. A quibus multi percussi in fluvium ceciderunt.
Nam qui manibus eorum cesi sunt tredecim milia fuerunt.
Aliorum cum vim sustinere non possent in iordanem spon-
te desilierunt. Captivorum autem numerus infinitus. Et preda
capti sunt prope ad duo milia ducenti: cum preda
maxima ovium et asinorum. itemque camelorum et
boum. Iudeis quidem hoc vulnus in flumen conflictus par-
sinioribus: maius in se ipso visum est. non solum
quod eam totam regionem quam fugerant cedes repleverant.
sed eciam quod refertus mortuis iordanis pervius
non erat: et asphaltidis quoque lacum repletum erat
cadaveribus. que per multa flumina devoluta sunt.
Placidus autem secunda fortuna usus in vicos prio-
res et municipia contendit. Captisque abila et
iuliade et besemoth. omnibusque ad lacum asphal-
titidem usque. et donec eos ex transfugis ubique collo-
cat. Deinde milite scaphis imposito. eos qui in
lacum refugerant subegit. et transfluvium quidem
tota regio iordanis cessit. Ubique omnia usque ad
macheruntam deducta sunt. Dum hec aguntur motus
etiam gallicanum nunciarunt. et quod vindex una cum
optimatibus indigenarum a nerone defecisset. de
quibus alibi diligentius scriptum. Vespasianum vero
ad impetum belli que nunciata sunt incitaverunt. iam
tunc futura bella civilia. totiusque imperii pericula

prospicientem. cum sibi partes orientis ante parasset:
cuius ytalie metu nedum existimaret. Obstante
autem hyeme profectos iterum viros atque oppi-
da presidiis collocabat. Decuriones autem ciui-
tatibus apponens. multa etiam eorum que vastata
fuerant instaurabat. Prius tamen comitatus mili-
tum copiis quas cesarea adduxerat in antipatri-
dam venit. Ibique per biduum ciuitate composita. cete-
ra die vastando inflammando ceteraque subuertendo
circum tamnam toparchias in liddam et iamniam
procedebat. Et cum sese utique tradidissent illic
constitutis habitatoribus ydoneis in amathunta
peruenit. Occupatisque ad metropolim eorum omnibus
viis castra muro cludat. quintamque in hyeme
dicta legione. cum cetera manu in bethlepton
toparchiam proficiscitur. eamque et vicinam regione-
terreque circum ydumea igne consumptis castella
quedam locis optimis muniuit. Captis autem
duobus vicis in media ydumea positis hoc est
begabri et cafartoban: plusquam x milia hominum
peremit: captiue autem ad mille capit. Expulsaque in
de cetera multitudine non parua militum suorum parte
ibi constituit: que omnia montana loca incursando
vastabat. Ipse autem cum reliquo exercitu in am-
maum rediit: unde per samariam ac per neapolim
que dicebatur ab indigenis maborta. secundo cum in
mense die in coream descendit. Ibique positis castris.
postridie in iericunta peruenit. In quo unus ei exer-
citu traianus. quem locis ulterioribus ducebat mi-
lite iungitur. cunctis sibi iordane deuictis. Sed ex
iericunte quidem multitudo ante romanorum aduentum
in aduersam ierusalimis montana regio diffugerat.
Non pauci autem qui remansere perimuntur. Desolatam
autem offenderant ciuitatem. Cui in planicie site
nudus mons ac sterilis imminet: idemque longissimus
a septentrionali eius regione usque ad scitopo-
litanos agros. a meridiano vero usque ad terram
sodomiticam et asphaltidem lacum terminus extenditur.
Non totus autem inequalis est: et quia nihil gignit non ha-
bitatur. Huic adiacet circa iordanem mons alius
incipiens a iuliade a septentrionali regione. plurimus
autem in meridie usque ad bezaca que petram disteri-
minat arabie ciuitatem. In hoc est etiam qui ferreus
mons appellatur. ad moabitidem usque longus
Inter duos autem montes regio que magnus campus
vocatur a gennabra vico ad lacum asfaltidem
usque patens. habet ductorum xxx stadiorum longi-
tudinem latitudinem centum et viginti. mediusque
a iordane diuiditur. Sunt autem illic duo lacus.
asfaltides et tyberiensis. natura contraria. Nam alter
salsus ac sterilis: tyberiensis vero dulcis ac fecundus.
Estatis sane tempore illa planicies ardore solis in-
cenditur. et vim opprimit aeris tractu omnibus ar-
tum aridis preter iordanem. Unde euenit ut palme
que in ripis sunt magis floreant et feraciores sint.
minus autem que longe remote sunt. Ad ipsam vero iheri-
co largissimus fons est irrigandis aruis uberrimus.
iuxta veterem scaturiens ciuitatem. quam ihesus naue
filius. hebreorum ductor primum in chananeorum
terra bello possederat. Hunc fontem aliqui ferunt
non solum terre atque fructus sed etiam feminarum partus
obtundere solitum. cunctaque pariter morbo ac peste
corrumpere postea vero mansuesse. contraque salubri-
mum et fecundissimum esse factum ab heliseo. quondam
propheta qui helye notus fuerat atque successerat. Re-
ceptus enim hospicio ab iherichuntis habitatoribus.
qui humaniores eos expertus fuerat. ipsos et omnem
illam regionem perpetua gratia remuneratus est. Progressus
ad fontem lagenam fictilem sale plenam in profluen-
tem aquam immisit. iuxta dein ad celum dexteram tendens.
fontique immergens blanda libamina. ipsum quidem
precabatur ut flucta leniret: ac dulciores aquarum
venas aperiret. deum vero ut fecundioribus
auris fluenta temperaret orabat. tamque ubertate
fructuum que successioni prolis daret indigenis. nec
eorum filiorum generantes aqua deficeret quoad mane-
ret. Ad has preces ex disciplina manibus quoque
multa operatus immutauit. Et que ante causa his
erat orbitatis ac famis: inde victus ac fecun-
ditatis auctor effectus est. Denique irrigationis eius
tanta potencia est: ut si attigerit modo terram. sapi-
dior sit aquis diu perseuerantibus. Unde que eo lar-
gius abutuntur exiguum emolumentum habent: que vero
parcius plurimum. Amplius tamen quam ceteri fontes spa-
cium rigat. Et septuaginta quidem stadiis longam.
viginti autem latam planiciem permeat. Optimos
autem in ea paradisos ac densissimos educat: pal-
marum irriguarum genera sapore que nominibus
varia. Earum pinguissime calcibus presse plurimum
mellis emittunt. non multum alio melle deterius
quamquam et mellis altrix est illa regio et opobal-
sami ferax: quod omnium carissimum est fructuum ibi nas-
centium. Itemque cypri ~~miro~~ mirobalsamum gi-
gnit. ut qui diuinum esse illum tractum dixerit. non er-
rabit: ubi et larga et optima gignantur que sunt
carissima. Nam in ceteris alius eius fructibus aliqui facile
toto orbe regio certauerit. adeo multiplicatum quod
satum fuerit reddit. Cuius rei causa mihi videtur
aquarum vis. lenitas aeris calor. cum hic prouocet
que nata fuerint atque diffundat: liquor autem fir-
mius singula radicibus stringat. vires que sug-
gerat estiuo tempore. quod sic perusta est illa regio.
ut nihil facile prodeat ac pullulet. Aqua tamen si
ante solis ortum hauriatur. aura post refrigescat.
naturamque aeri contrariam sumit. Hyeme vero con-
pesatur eaque mersis mollissima efficitur. Tanta est
autem celi temperies. ut quo tempore in alia iudee re-
gione ninguit. lino tamen illic indigene vestiuntur.

fons

Distat autem ab Ierosolimis centum quinquaginta stadiis, et ab Iordane stadiis lx. totumque hoc ad Ierosolimam spacium desertum atque saxosum. ad Iordanem vero et lacum Asfaltiten licet humilius eque tamen incultum ac sterile. Sed de Iericho quod sit fortunatissima satis dictum est. Commemoratione autem dignum puto Asfaltitis lacus naturam exponere. Is enim salsus quidem ac sterilis est. minima vero levitate eciam que gravissima sunt in eum iacta proferuntur. Demergi autem quis in profundum nec industria facile potest. Denique Vespasianus cum eius visendi causa illuc venisset, iussit quosdam natandi nescios iudeos post terga manibus in altum proicere. et evenit tamquam vi spiritus sursum repulsos desuper fluitare. Adhec mirabilis est coloris. atque ter mutatur que in singulos dies superficiem vertit: et solis radiis variata resplendet. Multis autem locis vomit nigras bituminis glebas que super undam fluitant et magnitudine tauri sine capitibus assimiles natant. Ad eas autem tunc lacus operatores accessum nacti quod agreste est ad naves trahunt. et quod lentum est repletas eas abrumpere nequeunt. Sed quasi implicata scapha pendet cum illo. donec menstruo mulierum sanguine atque urina solvatur. Est autem utile non modo ad compagines navium. sed ad corporum etiam curationes multis in medicinis ad-
116 miscetur. Huius lacus longitudo est quingentorum et lxxx stadiorum. qua a Zoara usque Arabie tenditur. latitudo vero cl. stadiis patet. quam Sodomitis terra vicina est. Olim quidem tam fructibus quam substanciarum civitatum fortunata, nunc autem omnis exusta. Utque habitatorum impietate fulminibus conflagrasse memoratur. Denique adhuc in ea reliquias ignis et oppidorum quinque videre licet prominentes, et renascentes in fructibus cineres. Et colore quidem qui est fructibus esculentis similes: carpentium vero manibus in fumum dissolvuntur et cinerem. Tantum quidem Sodomitice fabule eius fidem habet ex facie. ¶ At Vespasianus Ierosolimorum habitatores munimentis undique cupiens. apud Iericho et Abdulla castellis erectis utrobique auxiliatorum pariter ac Romanorum presidia collocat. Mittit autem Gerasam Lucium Annium cum equitatu et parte militumque peditibus attributis. Qui primo aggressu civitate capta mille iuvenum qui ne fugerent preventi erant interficit. familias captivas ducit. bona militibus predari permittit. Incensis deinde domibus, priores petit. Erat autem fuge potentium et inclitus infirmorum: quod quisque occupatum fuisset flammis dabat. Omnibusque tam montanis locis quam tota planicie bello oppressis. apud Ierosolimam degentes exeundi copiam non habebant. cum transfugere cupientes a zelotis asservarentur.

eos vero quos eciam tunc a Romanis dissidebat undique civitate vallata cohibebat exercitus. Vespasiano autem Cesaream reverso. et cum omnibus copiis in ipsam Ierosolimam proficisci pararet. nunciatur Nero cum per annos tredecim et octo dies imperasset mortuus. De quo referre quemadmodum dehonestaverit imperium nequissimis hominibus nimfidio et tigillino. et indignissimis libertorum permissa republica. quoque horum captis insidiis ab omnibus suis servatoribus destitutus cum quatuor libertis fidelibus in suburbanum fugit. ibique semet occidit. et quam multo post tempore qui eum deposuerant penas dederit. bellumque per Galliam quo pacto defecerit. et quomodo Galba factus imperator Romam redierit ab Hispania. et quemadmodum incusatus a militibus tamquam humilioris esset animi in medio foro necatus sit. et Otho declaratus sit imperator. eoque militum in Vitellium duces et exutum. necnon et Vitellii turbas et circum capitolium pugnam. et quemadmodum vel ~~[struck]~~ Antonius primus et Mucianus Vitellium interfecerint vel Germanorum agmina bellum civile sedaverint. hec omnia recusavi narrare cum fide. quia a multis grecorum itemque romanorum et a cunctis copiose perscrutata sunt. Ordinis autem rerum continuandi gratia ac ne interrupta procedat hystoria summatim singula designabo. Igitur Vespasianus primo quidem in Ierosolimam differebat militiam. expectans quo nam vergeret imperium post Neronem. Deinde ubi Galbam imperare cognovit. nondum Romam devenerat: priusquam ille quid ad se de bello ad scriberet. Mittit autem ad eum Titum filium suum. et salutaturum filium et ut mandata de Iudeis acciperet. Ob easdem causas et rex Agrippa navigavit ad Galbam. Sed dum Achaiam quia hyemps erat longis navibus praeterveherentur. interfectum Galbam contigit. septem mensibus post totidemque diebus. Deinde Otho suscepit imperium: ac tres menses rempublicam privavit. Agrippa quippe nichil mutatione deterritus: Romam pergere statuit. Titus vero divino quodam impulsu ex Achaia ad Syriam navigat: et mature inde Cesaream venit ad patrem. Suspensi autem de omnibus quasi nutante romano imperio. Iudeorum militiam negligebant. Patriam quoque metuentes aggredi alienigenas inportunum arbitrabantur. Interea tamen in Ierosolimam bellum aliud excitatur. Erat Symon Diore filius. patria Gerasenus. etate iuvenis. sed calliditate Iohanne posterior. a quo iam pridem civitas possidebatur. viribus autem corporis et audacia prestantior. Ob quam ex agmine Bathena quis toparchia cum princeps erat pulsus a pontifice Anano. ad latrones pervenit. qui Masadam occupaverant. Is autem primo quidem ita suspectus erat ut cum ab inferiori castellum cum mulieribus quas

seruum adduxerat tamen sine permittentibus ipsi excelsis incoleret. Cursus autem propter necessitudinem morum fidelis esse videbatur. Nam et ductor erat predarum exercitibus et cum ipsis territorium Mesade populabatur. nec tamen eos ad maiora exhortando mouebat. Nam dominandi cupidus magnorumque appetens. quam mortem Anani comperit in montana loca declinauit auctoritate vocis eorum seruis libertate promissa. itemque liberis premio. victos qui ibi fuerant nequissimos congregauit. Iam validorum satis collegio montanos vicos diripiebat. Super autem accedentibus pluribus semper audebat etiam in humiliora loca descendere. et ciuitatibus quoque iam terribilis erat. multosque potentium viris et prospera frequentia incitabat. Nec iam seruorum tamen sed latronum exercitus erat. sed militum et populatium tamen regi parabat obsequium. Excursus autem agebat ad Agrabatenam toparchiam: et in maiorem usque ydumeam. Vicum enim cui nomen est Naim muro amplexus ad tuitionem sui pro castello habebat. In valle autem que appellatur Faragata. quasdam que dilatauit speluncas. multas vero patentes inuenit. atque plures conditorum pro receptaculis utebatur. Ibi et direptos fructus illic reponebat. multasque collegia diuisabat. nec dubitabat quod in proximis copiis et apparatum pluribus videret. Unde insidias vereri zelote ac pueri eum qui contra se accessit aspicientes: plerique cum armis egrediuntur. Hos autem Symon occurrit: commissoque prelio multos occidit. et reliquos compellit in oppidum. Non dum autem viribus fretus: ab obsidione destitit. Prius autem ydumeam subiugare conatus est. Itaque cum viginti milibus armatorum ad fines eorum properabat. Idumeorum autem principes mature ex agris quoque fere milibus pugnantium congregatis. pluribus autem qui sua seruarent domi relictis. propter sicariorum qui Mesade versabantur incursus. Symonem in finibus prestolabantur. Et ibi conflictu habito. ac per totum diem detracto prelio. nec victor nec victus abscessit. Et ipse quidem in Naim viam: ydumei vero domum regressi sunt. Non multo autem post Symon cum maioribus copiis eorum fines petebat. Castrisque in quodam vico cui nomen est Theocoe positis. ad custodes Herodii quod non longe aberat de sociis suis Eleazarum misit: ut castellum sibi traderent persuasurum. Quem quidem sine mora susceperunt custodes cum nescirent cur venisset. Mox autem de traditione prolocutum strictis gladiis persequebantur. donec fuge locum non repiens de muro in subiectam vallem sese preicerent. Et ille quidem hoc modo statim moritur. Ydumeis autem vires Symonis iam formidantibus. placuit prius speculari prelio congredientibus explorare hostium copias. Huic autem sese in ministerio optulit parato animo Iacobus unus ex rectoribus. cogitans proditionem. Deinde profectus ab

Aluro. In hoc enim vico tunc ydumeorum collectus exercitus. ad Symonem venit. primumque se patriam suam tradituorum esse pacisatur. accepta fide quod semper ei carissimus foret. Totam de tota ydumea operam pollicetur. Ob quas res humanissime apud Symonem cenatus. carissimis promissis elatus. ubi ad suos rediit primo Symonis exercitum multo numero menciebatur esse maiorem: deinde rectoribus etiam paulatimque multitudine vniuersa pertemptans. ut Symonem reciperent suadebat. eique sine pugna rerum omnium permitterent principatum. Dilatum autem hoc agens. et Symonem ipsum per nuncios euocabat: dispersurum se pollicitus ydumeos. Quod et prestitit. Nam cum iam appropinquaret exercitus. equum primus inscendit: et cum sociis corruptionis effugit. Pauor autem vniuersa occupat multitudine. Ac priusquam in manus veniret: domum quisque sua soluto ordine recesserunt. Symon vero preter opinionem sine sanguine in ydumeam irrumpit: primumque ex improuiso Chebron municipium cepit. In quo maxima preda potitus est: multosque fructus diripuit. Chebron autem indigene ferunt non eius tantummodo ciuitatum: verum etiam egipti Mephi antiquiorem esse. Deniique duo milia et trecenti eius annumerantur anni. Horant fabula est. Abraham quoque parentem iudeorum fuisse domicilium postquam mesopotamie sedes reliquit: eiusque posteros hinc ad egiptum esse profectos. Quorum etiam nunc monumenta extant in eadem ciuitate pro optimo marmore liberaliter fabricata. Cernitur autem sexto ab oppido stadio arbor maxima therebinthus. eamque memorant ab initio mundi nunc usque durare. Hinc tota Symon peruadit ydumeam. non modo vicos eius et ciuitates depopulando. sed exercitando et territoria. Nam preter armatos quadraginta eum milia sequebantur: ut ei ne necessarius victui quidem satis esset. Ad has autem necessitates accedebat eius crudelitas. et superbia (?) quo magis vastitas contigit ydumeam. Et quemadmodum post locustas silua cerni solet frondibus spoliata: sic etiam qua Symonis transisset exercitus. a tergo solitudinem relinquebat. Et alia quidem exurendo. alia diruendo. et quicquid in ciuitate vel in agris natum erat conterendo calcabus (?) vel depascendo delebat. per quos terra culta ita agendo fiebat etiam sterilior preterita. ut ne signum quidem vastitatis relinqueret. quod aliquando fuisset. Haec omnia rursus zelotes incitauerunt. Et aperte quidem de bello confligere pertimuerunt. In insidiis vero positi itinera collocatis uxorem Symonis rapuerunt. eamque preda quod habebant in obsequio plurimos. Deinde tamquam Symonem ipsum cepissent exultantes in ciuitatem redeunt. Continuo namque sperabant arma bellum deposituros pro vxore sibi supplicaturum. Illum autem

non minima · sed iam diuturnis rapinis peruaserat ·
Cumque ad muros ierosolimorum venisset · ut fera
sauciata propter quod persecutores prendere nequisset ·
ita in quos reperisset effundebat insaniam · Denique
olerum sarmentorumque causa progressos ad portam in-
ermes plerumque seniores correptos verberabat
usque ad necem · ut animam indignatione solum id
abesse videretur · quod non etiam vesceretur corporibus
mortuorum · Multos etiam absistens manibus distine-
bat in civitate · una parte eius facies in inimicos
et propriis iniuriis tenere cupientes a nocentibus · Nonnullosque
mandabat ut dicerent quod iuraret symon per
deum qui cuncta regeret · nisi cito sibi redderent co-
niugem suam · muro prerupto omnibus in civitate
degentibus fine uteretur · nec enim qui etati parceret
ab innocentibus discerneret noxios · donec
hiis exinanitis non modo populus · sed et zelo-
te metu perculsi · remiserunt ei mulierem · atque
ita delinitus paulisper ab assidua cede quie-
vit · Non solum autem per iudeam erat seditio · bel-
lumque ciuile : verum etiam per italiam · In me-
dia namque romanorum foro galba perempto · cuncta-
que otho imperator cum vitellio imperante pugnavit ·
quem germanorum turme magis elegerant · Victo
autem apud betriacum gallie prelio cum valente et
cecina vitellii ducibus · primo die otho su-
peravit · altero vitellii milites multis trucidatis ·
Et audisse prius audita victoria otho apud
brixellum se ipse occidit · post quam biduum · tres-
que menses imperium tenuit · Accesserunt autem vitellii
ducibus othonis milites : et ipse iam vitellius
romam cum exercitu vehebatur · Cum interea ves-
pasianus quinto die iunii mensis cesaream pro-
fectus · eas quas nondum subuerterat ydumee par-
tes petiuit · et in montana regione quam primum
ascendit toparchias duas caphnitican et
acrabatinam subegit · Deinde post has in the-
gna et usque numiapia · Ibique presidiis col-
locatis : usque ad ierusalem equitabat · Mul-
tos vero tunc deprehensos necabat · multosque ca-
piebat · Rectorum autem unus cerealis cum equitum par-
te ac peditum superiore quam dicitur vastabat ydu-
meam · Et capheram quidem pseudo numiam
primum aggressione captam incendit : alteram vero
quod capharim dicitur · admoto milite obsidebat ·
muro satis valido cinctam · Diu cum autem se ibi
moraturum putaret · subito ei portas aperuerunt ·
et cum precibus adeuntes ei se tradiderunt · Quibus
subiugatis cerealis in chebron alteram civi-
tatem antiquissimam tendit · sitam ut dixi in mon-
tanis locis · haud procul ab ierosolimis · Vi autem
intromissus in eam · reliquam multitudinem quam
ibi offendit cum puberibus peremit · oppidum

vero ipsum exurit · Omnibusque iam captis preter castellum
herodium et mesadam et macherunta · que latro-
nibus tenebantur · sola iam ierusalem romanis
animo odiosa erat · que expugnanda instabat · Sy-
mon autem ubi uxorem suam a zelotis recepit · ad
reliquias iudee regionis persequendas : et undique
circumacta natione ierusalem compulit · plerosque
confugere cum ipse quoque ad eam sequeretur · Deinde muro
obsesso · operariorum ex agris adeuntem multitu-
dinem cum cepisset interficiebat · Erat autem ipso foris
symone romanis terribilior · itaque zelote utrisque se-
uiores : quos etiam galilei nouum inuentis et au-
dacia factionum corrumpebant · Nam et iohannem
ad potentiam ipsi provexerant · et iohannes eis ex po-
tentia quam sibi comparauerant vices rependens · omnia
que desideraret ut facerent permittebat · In sa-
ciabilis autem cupiditas rapinarum erat : domorumque
locupletium perscrutatio · Cedes autem virorum et
feminarum iniurie pro ludo habebantur · proindeque cum san-
guine devorantes sine aliquo metu per securitatem
muliebri libidine calescebant · Comptique crines
ac feminarum veste induti · lotique unguentis · et ut
forma placerent oculos illiti · non solum ornatum
sed et impudentiam quoque mulierum imitabantur · et obsce-
nitate nimia nefarios concubitus exigentes · ut in
lupanari versabantur · civitatemque totam impuris
facinoribus prophanabant · Effeminati autem vul-
tu · dexteras ad cedem promptas habebant · delica-
toque incessu eneruati · subito in auxilio bella-
tores fiebant · et de paludamentis versicolori-
bus eductis gladiis casu obvios transfo-
rabant · Eos autem qui iohannem fugissent excipie-
bat seuior in cedibus symon · Cumque intestinum
evasissent tirannum : ab eo qui preerat occidebantur ·
Omnis autem fugiendi via transfugere cupientibus ad romanos
abscisa erat · Inter copias autem iohannis exercitum erat
ydumeorum dissidebat · separatique ab aliis ad-
versum tirannum tam livore potentie quam odio crude-
litatis eius armabantur · Deinde pugna congres-
si · multos zelotarum perimunt : ceterosque in au-
lam regiam compellunt · quam cum prope edificaverat ·
Hec autem fuerat cognata yzate regis adiabenorum ·
Una vero irruperunt iudei : atque inde zelotis
in fanum pulsis · iohannis pecunias predabantur ·
In aula enim suspiciosa ipse degebat · et tiran-
nidis spolia deposuerat · Interea autem zelotarum
qui per ciuitatem dispersi erant ad illos qui in templo
fugerant congregati sunt · eosque iohannes aduersus
populum et ydumeos educere cogitabat · Istos
autem non tam impetus eorum metuebant · quamvis pugn-
acius posset quam confidentia · ne de templo nocte sub-
repentes · seque preter occidentes · atque oppidum con-
cremaret · Itaque collecti cum pontificibus

delibabat. quo non tamen pacto imperium perciperet.
Sed profecto dies singulas eorum in deterius vertit: et in
territu acerbius excogitabat saluti remedium
Nam ut iohannem deiceret. sponte tempestatiue
ruit: et cum prohiberet alterum sibi tyrannum imponere.
Itaque decreto obtemperat. Missusque mathia pon-
tifice rogat symonem. ut ad se intraret. quem se
pertimuerunt. Cum hiis habebat peratores erat enim
quia zelotas ex ierosolimis fugerat: domus quisque
sue desidio ac fortunarum. Ille autem nimis sup-
be dominum se fore polliceatur. velud ciuitatem li-
beraturus ingreditur. cum salutem eum datorem. ac
defensorem sui clamore populi designaret. Ubi vero
cum suis copiis introiuit: mox de propria potentia
delibabat. Nec minus eos a quibus rogatus erat
quam eos contra quos fuerat aduocatus inimicos
putabat. Iohannes autem cum multitudine zelotarum
templo exire prohibitus: amiserat etiam quam in ciuitate
habebat. statim enim res eorum symoni cum socijs di-
ripuerat. salutem iam desperabat. Templum in-
aduinante populo symon aggreditur. Illi autem in por-
ticibus per quas propugnacula stantes impetum repel-
lebant. Multique a symonis parte occumbebant:
multi saucij referebantur. quoniam zelote ab dex-
tera superiores erant. eorumque ictus impenetrabiles
habebant. Et quominus loco plus posset. turres tamen
quatuor maximas fabricauerat. ut ex alto viri
missilia torquerent. Unam ad orientalem angu-
lum et septentrionalem. alteram super xistum. tertiam in
alio angulo contra ciuitatem inferiorem. quartam
vero turris super verticem pastoforiorum adita-
cat. Ubi moris est unum de sacerdotibus astan-
tem post meridiem quod septimana quisque dies in petra tu-
ba significare: rursusque vespere quod desinet. nunc
ferias populo. nunc vero opus fore denuntiantem.
In turres autem disposuere balistas. saxorumque tor-
menta et sagittarios et fundatorum socios. Itaque
cum symonis pigrius ad impetum mouebatur. cum su-
orum plerisque mollescebat: amplioribus tamen co-
piis fretus prius cedebat. Machinarum autem
missilia delata longius milites pugnantium
prohibebat. ¶ Per idem tempus romanos quoque seniora
mala circumuenerant. Iderat enim ex germania
vitellius cum exercitu. aliam partem ingentem multi-
tudinem secum trahens. Et cum eum destinata mili-
tibus spacia non caperent: totam urbem pro castris
habebat. omnem domum repleuit armis. Illi autem conspectis
romanorum diuitijs oculis insuetis. et auri argentique
stupore perfusi. vix cupidinem continebant. adeo
ut in rapinas se conuerterent: et eos qui obstare
conarentur occiderent. Et in italia quidem ita res
erant. ¶ Vespasianus autem propinquis ierosolimis prouin-
ciam depopulatis in cesaream redibat. audit roma-
norum tumultus et vitellium principem. Vocat licet ipse
imperium pati. sed bene imperare posse. ad indignati-
onem productus est. dominumque dedignabatur eum. quem velu-
ti desertum inuasisset imperium. Dolebat sanctoque
ciuitatum fieri non poterat: nam alijs vacare bel-
lis cum patria vastaretur. Animum tamen quantum ira impel-
lebat. ad vlciscendum: tantum longinquitatis co-
gitatione reprimebat. Multa enim fortuna
posse noua facere prius quam ad ytaliam presertim
hyemis tempore ipse transiret. plusque iam crescen-
tem iracundiam cohibebat. Rectores autem cum mi-
litibus conuenientes. apte iam de mutatione trac-
tabant. et cum indignatione vociferantes accu-
sabant rome constitutos milites. et in delicijs
agentes. quod ne famam quidem belli sustinerent. quibus li-
buerat deferendum principatum. et spe questus im-
peratores creare. se autem laboribus tot exactis
sub galeis senescentes alijs donare potestatem.
cum apud se habeant imperio digniorem. Cui si habe-
amisserit quam iustiorem. ubi quam referent ergo
se beniuolentie gratiam? Tanto autem vespasianum
quam vitellium iustiorem esse principem fore. quanto illis 47
quam eum declarasset ipsi prestaret. Non enim minora
se pertulisse bella. quam qui ex germania venisset.
Neque illis quam tyrannum inde deducerent. armis
deteriores esse. Nullum autem in certando fore certa-
men vespasiano. Non enim senatum populumque romanum ve-
ro romanum vitellij libidines pro vespasiani pu-
dicitia perpessuros: neque pro bono imperatore crude-
lissimum tyrannum. aut filium pro patre principe op-
tatiuos. Maximum enim pacis tutamen: ve-
ram in imperatore prestantiam. Ergo si uir senex se-
nectutis debeat imperium: habere vespasianum.
sin adolescentie viribus titum. cum ex ambo etiam
te quod erit conmodum temperabit. Non solum autem se
ministratiuos dedati ipsi vires. quia tres le-
giones regumque habentes auxilia conseruasset
omnia ad orientem atque ad europam. vitellij
timoribus separata. Fenam quod erunt in ytalia
propugnatores vespasiani fratrem atque alterum fi-
lium. quorum alterum multos dignitate preditos iuuenes
senatum inspiraret: alterum vero etiam urbis esset
permissa custodia. Neque posse ad imperium principia
non parum valere. postremo si ipsi cessarit. se-
natum fortasse declaraturum eum principem quem
conseruatores milites dehonestaret. Hec primo
per cuneos milites loquebantur. Deinde congre-
gati. seque inuicem adhortati. vespasianum im-
peratorem nuncupant. eique ut imperio constitu-
to imperium conseruaret orabant. Illi autem olim quidem
rerum omnium cura fuit: neque quando vero imparem vo-
lebat. Indignum quidem se fratris existimabat: pri-
uate autem vite securitatem clariore fortuna princi-
palis anteponens. Recusabat autem, rectores magis
instabant. et circumfusi milites cum gladijs

mortem ei minabantur nisi vivere vellet vir di-
gnus esset. Diu tamen reluctatus quod timebat
imperium postremo cum hiis quos se designaverat
minime persuadere posse accepit. Mucia-
no autem ceterisque rectoribus qui eum ad imperium in-
vitaverant et exercitui alio vociferante ut se in
hostes duceret, prius eos Alexandrinas par-
tes adire putavit. Sciens Egyptum plurimam esse
partem imperii propter frumentariam functionem eamque
si potitus esset, vinci si perstaret Vitellium defi-
ciendo sperabat. Nec enim processurum esse populum
fame oppressum. Sibi etiam duas legiones
que apud Alexandriam degerent sibi cupiebat
adiungere. Cogitabat etiam propugnandam pro-
vinciam fore illam regionem adversus incerta fortune.
Nam et terra difficilis accessu, mari quoque importuo-
sa est, et ab occidente que arida Libie habetur
obiecta, a meridie vero limite quo Syene ab
nauibus Ethiopia dirimit ~~nauibus~~ impervias nili
fluvii catharactas. Itemque ab oriente mare
rubrum ad Coptum civitatem usque diffusum. Sep-
tentrionale vero munimentum habet terra usque
ad Syriam et quod dicitur Egyptium pelagus totum
portubus carens. Hoc quidem modo Egyptus ex omni
parte tuta est. Inter Pelusium vero et Syenen per
duo milia stadiorum porrigitur. Explicatione
autem ad Pelusium navigio stadiorum est trium
milium et trecentorum. Nilus autem ad Elephanti-
nen usque oppidum navibus ascenditur. Nam
ultimus progredi ut supra diximus catharacte
non sinunt. Portus autem Alexandrinus etiam in
pace navibus aditu difficilis est. Nam in ostium
perangustum habet, saxisque latentibus a directo iti-
nere deflectitur. Et leva quidem eius manu factis
brachiis cingitur; a dextra vero Pharos obie-
cta insula turrim maximam sustinet, ad trecen-
ta usque stadia navigantibus igne lucente
ut quam longissime difficultatem applicandarum
navium premoneret. Circum hanc autem insulam ope-
re instructo ingentes muri sunt, quibus afflictum pela-
gus et aucti obicibus fractum asperiorem facit
meatum eorumque periculosum per angustiam aditum.
Intra tamen portus ipse tutissimus est, et xxx stadiorum
magnus. In quem tamen que desunt illi terre ad beati-
tudinem devehuntur; et que superant ex bonis domes-
ticis et indigenis in totum orbem divisa expor-
tantur. Itaque non sine ratione Vespasianus Alexan-
driam erat cupidus ad totius imperii firmamentum.
Primum statim ad Tiberium Alexandrum qui Egyptum
et Alexandriam regebat litteras dedit, indicans
militum alacritate, per quod ipse quoque necesse fuit su-
scepto munere principatus operam atque adiu-
mentum eius assumere. Alexander similiter ut Vespa-

sianum legit epistolam, promptus animo et legiones
eius sacramento rogavit et populos. Utrique autem li-
bentissime paruerunt, Vitellium experti perversa admini-
stratione sentientes. Et ille quidem permissa sibi
potestate omnia que imperii usus exigeret, adventu
quoque principis necessaria iam parabat. Et primo
vero animus declaratum in oriente Vespasianum im-
peratorem ubique fama nuntiavit. Et omnium
se quidem civitates festos dies habebant numquam
letitia pro eo sibi et sacrificia celebrabant.
Agmina quoque apud Mesiam Pannoniamque degentium
que propter Vitellii audaciam paulo ante fuerant
concitata, iusiurandum Vespasiano maiore gaudio
prebuerunt. Vespasianus autem Cesarea relicta
in Berytum venit. Ubi multe quidem e Syria, mul-
teque ab aliis provinciis legiones aderant ob-
viam, coronas et gratulatoria decreta a
singulis civitatibus offerentes. Affuit autem rector
etiam provincie Mucianus, populorum alacritatem in-
timans et per ipsum principem sacramenta renuntians.
Ubique autem Vespasiani votis obsecundante for-
tuna, rebusque ad eum plurima ex parte inclinatis,
cogitare cepit quod non sine dei providentia susce-
pisset imperium, sed iusta quedam fati vi ad eius potestatem
traduxisset rerum omnium principatum. Recordatus
autem signa talia, multa enim ubique sibi contige-
rant ipsum premonstrantia, et Iosephi pre-
dicta, qui eum Nerone vivo ausus fuerat appel-
lare imperatorem, commovebatur virum quem adhuc ha-
bebat in vinculis. Advocato quoque Muciano cum
ceteris et rectoribus aliis, primum quam strenuus fuis-
set Iosephus, quantumque in Iotapatis expugnan-
dis propter eum laborasset exposuit. Deinde vatici-
naciones eius quas ipse quidem temporis causa suspica-
retur esse figmenta, tempus autem divinas fuisse ac re-
rum eventu probavisset. Turpeque inhonestum esse dixit ut
qui sibi augurasset imperium, vocisque dei minister
ac nuntius extitisset, adhuc captivi loco haberetur
fortunamque sustineret adversam. Vocatumque ad se
Iosephum solvi iubet. Vocat[?] ceteri quidem
rectores ex gratia qua alienigene consuluisset pre-
clara etiam de se speranda esse arbitrabantur.
Titus vero qui cum patre aderat: iustum est inquit pater
una cum ferro etiam opprobrium Iosepho solvi. Fiet enim
tamquam nec vinctus fuerit, si non dissolverimus sed in-
ciderimus cathenas. Namque id agi solet in hiis
qui non recte fuerint vincti. Eadem Vespasiano pla-
cebant. Et quidam inveniens securi cathenas
abrupit. Iosephus quidem pro hiis que predixerat premio
fame donatus, et de futuris iam dignus auctoritate
esse habebatur. Vespasianus autem responsis legationibus
redditis, iustisque et pro meritis administrationibus or-
dinatis, Antiochiam venit. Et quonam primum ten-
deret cogitans Alexandrinis itinere probabilius esse

duxit. q̄ rome agent͛ audie. Alexandria ei
stabile ēē: romanas aūt res a vitellio ꝑtur-
bari. Mittit ꝯ͛ i italiā mucianū cū mlt̄
equitū· peditūq; copijs. Et ꝓpt͛ hyemis aſ-
ꝑitatē veritꝰ nauigāe ꝑ cappadociā ꝛ fri-
gias duxit exercitū. Int͛ hec etiā antoniꝰ ꝑ-
mꝰ adducta legiōe t͛tia ex hijs q̄ apd̄ me-
siā morabant͛. illā eni͂ regebat ꝓuīciā.
bellū gerē cū vitellio ꝑꝑabat. Vitelliꝰ
aūt cū magn̄ manū cecinnū cōminuū obuiā
ei mittit. Is aūt roma ꝓfect͛ qͥ ꝑmū citra
cremonā galacie antoniū ꝯsequitur. q̄ confinis
ē italie cītas. Ibiq; hostiū ꝯspecta ordīa-
cione ac multitudie. ꝑlio q̄dē ꝯgredi nō
audebat: discessū vō ꝑiculosū reputās.
de ꝓdicōe delibrabat. Centuriōnis aūt cha-
chontharchis et ciliarchis sibi subditis vt
trāsiret ad antoniū suadebat. vitelliū q̄dē
rebꝫ detrahēs. vespasiani aūt vires extollēs
et alterꝰ nomē ī ꝓn tm̄. alterꝰ v͛tutē habē
ꝯmemorās. Ipīs quoq; meliꝰ ēē. et si gratiā
faciat qđ n̄ne ē: cū q; se multitudie supāti
ni sciat. voluntate ꝓpiā ꝓueniē. Illā vesp-
pasianū q̄dē ꝓdoneū ēē etiā sn̄ ipīs ad re-
liq̄ vindicāda. vitelliū vō nec cū ipīs ꝑ-
sēcia posse stare. Multa ī hūc modū qđ
voluit ꝑsuasit: et cū milite trāsfugit ad
antoniū. Eadē vō nocte milites penitu-
do sil' ac metꝰ si vincisʒ a q̄ missi fuerant
occupauit: eductisq; gladijs cecinnū obtru-
care voluert. fecissētq; n' hijs aduolūti
chiliarchi supplicassēt. Et iā obe͛ tedeq̄dē
se abstinuert: victū aūt qͥ ꝓditorē vitellio
trāsmittedū hebāt. Hijs audit' ꝑmā ꝯti-
nuo suos mouet: eosq; cū armis ī defec-
tores ducit. Illi aūt ī struci ad ꝓliū. paulisp̄
q̄dē restitert. mox aūt loco pulsi cremonā
fugerūt. Primꝰ tn̄ comitatꝰ eqͥtibꝫ cur-
sū eoꝝ ꝓueit: et ꝓ ciuitate circūdusa ple-
raq; multitudinē ꝑemit. Aggressꝰ aūt re-
liqū oppidū militibꝫ ꝓdari ꝑmisit. In
quo mlti q̄dē hospites mercatores. mlti vō
īdigene ꝑierūt: totusq; vitellij exercitꝰ vi-
rorꝫ triginta miͣ et ducēti. Cadūt et antoniꝰ
eoꝝ quos de mesia adduxat. q̄tͧ miͣ et qn̄-
getos amittit. Soluti aūt vincul' cecinnū. ges-
taꝝ reꝝ nūciū ad vespasianū dirigit. Et ad
eū ī tro missꝰ et collaudatꝰ ē. ꝛ ꝓditoris de-
decꝰ īꝑatis ꝑtexit honorib. Rome aūt sabinꝰ
vbi antoniū appꝓinqre ꝯgnouit: receꝑatꝰ
ē fiducia. Collectisq; vigilū militū agmi-
nibꝫ nocte occupat capitoliū. Luce vō fra-
mlti ei nobiliū sociati st̄. ꝛ domicianus
fr̄is filiꝰ ꝓ ī gētes obtinēde victorie. Sꝫ vi-
telliꝰ de ꝑmo q̄dē mīꝰ curabat. Hijs aūt
iratꝰ q̄ cū sabino defecerāt. et nobiliū sa-

guine ꝑ ingenti crudelitate sitiēs ī mittit
capitolio quā secū adduxāt militū ma-
nū. Ubi mlta ab hijs. itēq; ab ill' qui te-
plū tenebāt pugnātibꝫ audact' admissa
st̄. postmo aūt germāi. qꝛ multitudie supa-
bāt. colle obtinuert. Et domiciānꝰ quidē
cū mltis romanoꝝ. vnꝰ ī signibꝫ dm̄a q̄dā ro-
ne saluꝰ euadit: reliq vō tota multitudo
laniat͛. Et sabinꝰ q̄dē ad vitelliū ductꝰ
occidit͛: milites aūt direptis donarijs teplū
ī cendut. Cūq; postea die cū exercitu venit
antoniꝰ: eūq; vitellij milites excipiūt: et
trifario cōmisso intͣ vrbē ꝓlio obmiert.
Pcedit aūt ebriꝰ de palacio vitelliꝰ. ꝛ vt
assolet ī extremis logiore luxu ꝓdigij ca-
mes effert͛. Tractꝰ aūt ꝑ ꝑlz. variosq; vberꝫ
genē dehonestatꝰ ī medio vrbe iugulat͛.
octo meses ac dies q̄nq; potitꝰ imꝑio.
Que si viuē diuciꝰ ꝯtigisʒ vt opinor eiꝰ
luxurie mime sufficē potuisʒ ī ꝑui. Illoꝝ
vō mortuoꝝ sū q̄nqgīta miͣ nūata sūt.
Hec q̄dē gesta st̄. die t͛cio mēs octobris.
Postea aūt die mucianꝰ cū exercitu romā i-
gredit͛. et antonij militibꝫ a cede repressis.
adhuc ei hospicia ꝑscrutādo. et vitellij
milites. et ex ꝓꝓlo multos q̄ cū illo fecerat
occidebat: examinādois diligēciā nimi-
dia ꝓueniētes. Domicianū ꝑductū ꝓꝓlo
rectorē īsinuat. vsq; ad ꝑrīs aduētū. Pplo
aūt timore libatꝰ. īꝑatorē ꝓdicat vespasi-
anū. fil'q; eiꝰ illiū ꝯfirmatū. et vitelliū esse
eē deiectū festa leticia celebrabat. Cū aūt
vespasianꝰ alexādria venisʒ gesta ei ro-
me nūciata st̄: et legati ei ex toto orbe gratu-
lātes affuert. Cūq; maxīa ꝑ romā ciui-
tas eēt: āgustior multitudi ꝓbat͛. Firmato
aūt iā toti' orbis imꝑio. rebꝫq; ꝓꝓlo romano
ꝑter spē ꝯsuatis vespasianꝰ ī iudee reliqas
ītendit aīm. Et ip̄e q̄dē exacta hyeme ro-
mā ꝓficisci ꝑabat. rēsq; apd̄ alexandriā
mature ꝯponē ꝑꝑabat: filiū vero titū
cū extremis copijs ad libanda ierlm̄a
dirigit. Cui tito usq̄ nicopoli vsq; ꝓgressꝰ
ab alexādria ciuitate viginti stadioꝝ inteual-
lo distante. inde milite nauibꝫ lōgis īpo-
nit: hijsq; nilo fluīe ꝑ mēsiū tractū tho-
muī vsq; vehit͛. Hic aūt egressꝰ ad tnā apd̄
thaninm ciuitate diuitit. In scđa ei mansio fuit
ciuitas eracleꝰ. ī pelusiū t͛cia. Hic aūt milite
ꝑ biduū recreato. t͛cio die pelusij fices tra-
sijt. vnaq; mansioē ꝓfcs ꝑ solitudies. ad
casij iouis teplū castra poīt. Posteroq;
die apd̄ ostracinen. q̄ mansio ē aq̄ ī ops. ꝛ ob
quā causā aduecticia vtūt͛ indigene. Inica
ꝓnd rinocorurā reqͥeuit. Et iñ ꝓgressꝰ ī
q̄rtā mansioē raphia venit. q̄ ꝑma occurr-

tyrie civitatem. Gazam vero quinte mansionis castra
suscepit. et post hanc in ascalonem. atque hinc iam-
niam. deinde ioppam. Exinde vero cesaream pervenit.
decreto apud se alias militum copias congre-
gare. Incipit liber sextus.

Titus quidem ad eum modum
quem prediximus emensa ultra
egiptum ad syriam usque
solitudine cesaream venit.
Ibi enim exercitum decreverat
ordinare. Illo autem adhuc
apud alexandriam una cum patre imperium quod nuper
eis deus commiserat disponente. Contigit et seditionem
que apud ierusalem erat auctam trifariam dividi.
et alteram partem in alteram verti. Quod ut in malis
optimum quis dixerit. factum est iustitie. Nam ze-
latarum quidem in populo dominatio que auctor fuit
excidii civitatis unde cepit. et per quos crevit
diligenter superius declaratum est. Hanc autem non
erraverit quisquam dicens seditionem in seditione esse
factam. ac veluti rabida fera extrema penu-
ria in sua viscera sevire solet. sic eleazarus
symonis filius. qui et ab initio zelotas a populo
in templum separavit velut indignari simulans.
ob ea que in dies singulos iohannes audebat. cum
nec ipse quidem a cedibus desisteret. Re autem vera posse
esse sese tyranno subiectum esse minime ferens. sum-
me rei desiderio imperiique potentie cupiditate
ab aliis defecit. assumptis et iuda chelcie filio
et zenonis symone potentissimis. preter quos etiam
ezechias cobari filius non ignobilis. Horum sin-
gulos zelote non exigui sequebantur. Occupa-
toque interiore templi aditu. super eas portas in sanctis
frontibus arma posuerunt. et habundare quidem se suis
naviis confidebant. Sacrarum enim rerum copia sup-
petebat. nihil in ipsum existimantibus. Paucita-
te vero suorum timentes: plerique in locis suis o-
ciosi manebant. Iohannes autem quanto superior erat
virorum multitudine: tanto loco superabatur. Hos-
tesque habens a vertice: nec sine metu conabatur in-
cursus. et pre iracundia cessare non poterat. Plus
autem mali perferens quam eleazari parte afficiebat. non
non remittebat. Fiebant autem fiebant impetus et
insilium iactus: totumque polluebatur ~~cedibus~~
cedibus templum. Filius autem gyore symon quem te-
bis desperationis invitatum ultro sibi tyrannum
spe auxilii populus introduxerat. et superiore
civitatem retinens et inferioris plurimam partem audaci-
us iam iohannem eiusque socios adoriebatur: quem quasi
desuper pugnaret. Subiectus autem illorum mani-
bus erat. et illi superiorum. Et iohannes evehebat
duplex bellum presentem. ledi pariter et ledere. Et quan-
toque vincebatur eo quod eleazaro esset humilior tan-
to plus habebat symone celsiore constituto. Cum in-
feriores aggressus etiam sola manu sine labore

prohibebat. desuper vero ex fano iaculatores machinis
detinebat. Quippe balistis et non paucis lapicidis
utebantur: saxorumque tormentis. Quibus non solum
bellantes ulciscebantur: sed multos etiam sacra ce-
lebrantium perimebant. Quippe cum ad omne impietatis
genus rabidi ferebantur: tamen eos qui sacrificare cu-
perent recipiebant. cum suspicione quidem atque cus-
todibus indigenas perscrutando. hospites enim et
qui exorasset eorum crudelitatem pro exitium sub-
sicivia seditionis opera assumebant. Missilia
namque machinarum vi ad aram usque templumque de-
lata: in sacerdotes et sacra celebrantes cadebant.
Et multi qui properantes ab ultimis terre finibus ad fa-
mosum locum venisset. ante ipsas hostias perierunt.
aramque omnibus grecis et barbaris adorandam
suo sanguine imbuerunt. Indigenis autem mortuis a-
lienigene et sacerdotibus prophani commiscebantur.
per quem aram divina stagnum fecerat diversorum cadaverum
sanguis. Quid tale passa es o miserrima civitas a
romanis? Quid tua intestina scelera purganti
flammis intraverit? Iam enim dei locus non eras.
nec permanere poteras domesticorum funerum factum se-
pulchrum: et quod fanum civili tumulum constitueras. bellis
Potes autem denuo fieri placere si unquam deum vastatore
tuo placaveris. Sed enim reprimenda sunt que dolere le-
ge scribendi: quod non domesticorum luctus sed exponen-
darum rerum tempus est hoc. Prosequar autem reliqua seditionis
11 facinora. ¶ Ergo divisis in partes insidiatori-
bus. eleazarum quidem eiusque socios qui sacras primitias
asservabat: in iohannem ebrii ferebantur. Et vero
huic parceret plebem diripientes in symonem re-
bellabat. cum ipsi quoque symoni contra diversos ut se-
ditiosos alimento civitas esset. Sed quanto in ex utraque
parte appetebat iohannes. obsistebat socios in-
os. et de civitate quidem subeuntes invasit ex porti-
bus telis. de templo vero iaculatores machinis
ulciscebatur. Quotiens autem desuper instantium moles-
tia caruisset. frequenter enim ebrietate et labore
cessabant. liberius in symonem eiusque socios cum plu-
12 ribus irruebat. Et per quantum civitatis repulisset
in fugam vicos edes frumenti plenas omnique vite
subsidio incendebat. Idemque hoc illo regrediente
symon insecutus agebat. veluti consulto pro roma-
nis omnia corrumpentes. que ad obsidionem civitatis
erant parata. suarumque virium nervos abscide-
rent. Deinde contigit una exuri omnia circum tem-
plum. et mediam partem acies solitudinem atque aream
pugne fieri civitatem. Concremati autem paulo minus
omnes frumenti: quod non paucis annis sufficere
obsessi potuisset. Deinde fame capta est que minime
quievisset: nisi eam quidem sibimet ipsi comparassent.
Undique autem insidiatoribus et confinis in-
oppugnantibus civitatem medius populus velut aliquod
magnum corpus lacerabatur. Senes vero atque mu-
lierculae intestinis malis attoniti pro romanis
vota faciebant. externumque bellum quod domes-